

OR.0004.20.2011

Biuro Rzecznika Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warszawa
tel. (22) 583 66 00, fax (22) 583 66 96

Warszawa, 4 kwietnia 2011 roku

ZEW/430/183-2/2011/MP

Pan
Mirosław Janowski
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Chojnicach

Pan
Arseniusz Finster
Burmistrz Miasta Chojnice

Stary Rynek 1
89-600 Chojnice

Szanowny Panie Przewodniczący oraz Szanowny Panie Burmistrzu,

pragnę poinformować, iż Dyrektorzy pięciu niepublicznych przedszkoli w Chojnicach zgłosili Rzecznikowi Praw Dziecka problem związany z naliczaniem dotacji, o których mowa w art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

W opinii Dyrektorów dotacja w 2011 roku naliczana jest niewłaściwie – w tym nie tylko niezgodnie z ustawą o systemie oświaty, ale także z uchwałą nr XLII/482/10 Rady Miejskiej. Ponadto Dyrektorzy zwracają uwagę na zarządzenie nr 4/11 Burmistrza Miasta Chojnice z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie wysokości dotacji dla placówek przedszkolnych za okres I-XII 2011 r. i podkreślają, że wykracza ono poza treść przepisów art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty oraz poza treść ww. uchwały, pozwalających na odliczanie od wydatków bieżących przedszkola publicznego wyłącznie tych ponoszonych dodatkowo na uczniów z niepełnosprawnością. W tymże zarządzeniu do wydatków bieżących nie zaliczono wydatków na zakup żywności i wpłaty pozyskiwanej od rodziców, co spowodowało znaczne zaniżenie podstawy obliczania dotacji dla przedszkoli niepublicznych.

Ponadto Dyrektorzy zarzucają, iż w budżecie Gminy Chojnice na 2011 rok wydatki związane z utrzymaniem stołówki przedszkolnej zostały przesunięte do rozdziału 80148 i nie zostały wzięte pod uwagę przy obliczaniu dotacji. W konsekwencji zmiana klasyfikacji budżetowej wpłynęła na sposób kalkulowania dotacji.

Ustawa o systemie oświaty, posługując się pojęciem „wydatki bieżące”, odnoszonym do samorządowych przedszkoli i szkół, nie zawiera definicji tego pojęcia. Dlatego należy

przyjąć, iż mają tu zastosowanie przepisy ogólne, tj. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.). Rodzaje wydatków bieżących jednostek budżetowych zostały wymienione w art. 124 ust. 3 ww. ustawy i zaliczono do nich m. in. wynagrodzenia, składki naliczane od wynagrodzeń, zakupy towarów i usług, koszty utrzymania, inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych oraz z realizacją ich statutowych zadań. Ponadto w myśl art. 236 ust. 2 przez wydatki bieżące rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

Podejmując temat definicji pojęcia „wydatki bieżące” należy również mieć na uwadze rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późn. zm.). Załącznik nr 4 rozporządzenia określa rodzaje wydatków bieżących jednostek budżetowych – w klasyfikacji wydatków bieżących paragraf 422 „zakup środków żywności”, obejmuje pełne wydatki na zakup produktów żywnościowych dla dzieci w przedszkolach.

Jednocześnie zwracam uwagę, iż wyłączenie z podstawy określania wielkości dotacji wydatków na zakup żywności, ponoszonych w przedszkolu samorządowym oraz wydatków, na które opłatę wnoszą rodzice dzieci nie znajduje prawnego uzasadnienia m. in. w opinii Kolegium Regionalnych Izb Obrachunkowych: w Opolu z dnia 2 sierpnia 2007 r. (uchwała nr 17/75/2007) oraz w Warszawie z dnia 28 lipca 2004 r. (uchwała nr 123/K/04). Również w ocenie Ministerstwa Edukacji Narodowej nie ma podstaw do pomniejszania kwoty wydatków bieżących o planowane dochody z tytułu czesnego (odpowiedź MEN z 5 września 2006 r. do Prezesa RIO w Lublinie).

Pragnę również wskazać, iż zgodnie z uchwałą z dnia 28 października 2009 r. Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie (KI-411/246/09) zawężanie ustawowego pojęcia „wydatki bieżące” przez władze gminy tylko do niektórych wydatków szkół i przedszkoli uzasadnia wszczęcie postępowania zmierzającego do wyeliminowania wadliwego przepisu z obiegu prawnego, w trybie stwierdzenia nieważności.

W opinii Dyrektorów to najprawdopodobniej aspekty ekonomiczne, a nie prawne zaważyły o zawężeniu ustawowego pojęcia „wydatki bieżące” i obniżeniu dotacji dla przedszkoli niepublicznych w 2011 roku. Takie działania władz samorządowych mogą w konsekwencji spowodować niewydolność placówek prywatnych i konieczność podwyższenia czesnego albo rezygnację z części ponadprogramowej oferty edukacyjnej.

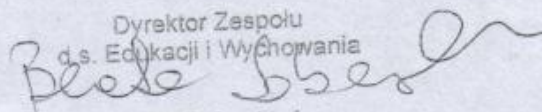
Oczywiście skutki tych działań najbardziej odczują najmłodszy Mieszkańcy Chojnic, którzy uczęszczają do tych placówek.

O tym, jak edukacja przedszkolna jest ważna dla naszych dzieci, zapewne już nikogo nie trzeba przekonywać. W dużej mierze kształt tej wczesnej edukacji dziecka zależy jest od władz samorządowych – np. liczba miejsc, jaką zaoferują swoim mieszkańcom, a także jakość tej edukacji. Niewątpliwie na ten kształt wpływa również organizacja niepublicznej oświaty na terenie danej gminy, która w sposób jak najbardziej skuteczny – zwłaszcza w przypadku przedszkoli – uzupełnia samorządową sieć przedszkolną. To również pewna forma konkurencji, która dopinguje inne przedszkola do jeszcze większej mobilizacji na rzecz bardziej atrakcyjnych działań wobec małego dziecka.

W związku z powyższym, na mocy art. 10a ust. 1-3 ustawy z 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), proszę o przedstawienie działań, jakie zostaną podjęte w celu uregulowania nowych zasad ustalania wysokości dotacji dla przedszkoli niepublicznych w 2011 roku, uwzględniających przepisy ww. ustaw oraz interpretacje przyjęte w orzecznictwie.

Zgodnie z art. 10a ust. 3 ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka proszę o udzielenie odpowiedzi w ciągu 30 dni.

Z poważaniem

Dyrektor Zespołu
d.s. Edukacji i Wychowania

Beata Sobocińska

Do wiadomości:

1. Pan Roman Zaborowski
Wojewoda Pomorski
ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk

2. Pan Henryk Ledóchowski
Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku
Wały Jagiellońskie 36
80-853 Gdańsk